

М. Данько.

Процес за вбивство Голувка.

СКЛАД ТРИБУНАЛУ. ОБОРОНА

Сьогодні, 19. вересня почався у Самборі перед трибуналом суддів пристяжних великий політичний процес за вбивство посла Голувка проти Олександра Бунія, Миколи Мотики і Романа Барановського. До трибуналу входять: д-р Вондраш, провідник; окружні судді Кучера і п-р Купровський — воянти; суддя Хшонштейнський — запсований член трибуналу. Оборона: обл. Бунія д-р Ст. Шухевич зі Львова і д-р Рогутський зі Самбора; обл. Мотику боронить з уряду д-р Кмітківський (зі Самбора); Романа Барановського з уряду адв. д-р Крейценбергер (зі Самбора). Пошкодовану вдову по пос. Голувці заступає варшавський адвокат Шурлей.

Підсудних обвинувачує прокуратор д-р Міграшевський.

АКТ ОБВИНУВАННЯ.

Хто у чому обвинувачений.

Олександр Буній, син Василя і Марії, літ 20, уродж. у Надвірній, востаннє замешкалий у Львові, греко-кат., вілний, по професії службик, обвинувачений у тому, що в серпні 1931 р. як член ОУН допоміг до вбивства посла Тадея Голувка в той спосіб, що для цілей убивства, за посередництва Миколи Мотики звернув увагу членів організації на факт побуту Голувка у пансіоні СС. Службениць у Трускавці, дав Василеві Біласові відомості про спосіб життя Голувка, про розклад кімнати у пансіоні та положення кімнати Голувка, а запевнивши справника поміч, вказав Василеві Біласові відповідний момент для вбивства, внаслідку чого Василь Білас і Дмитро Данилишин убили Тадея Голувка у свідомім намірі.

Микола Мотика, син Теодора і Розалії, літ 21, замешкалий у Трускавці, гр.-кат., учень 8 кл. гімназ., обвинувачений у тому, що як член ОУН допоміг перевести вбивство через те, що бажаючи довести до того вбивства повторив Василеві Біласові відомості, які дістав від Бунія про побут Голувка у Трускавці у пансіоні СС. Службениць.

Роман Барановський, син Володимира і Мальвіни, літ 20, уродж. у коломиєвському повіті, замешкалий у Львові, гр.-кат., жонатий, студент-літехн., обвинувачений у тому, що довідавшись, як член ОУН від команданта ОУН на дрогбичинському районі Михайла Гнатова, що той гадає перевести для цілей ОУН вбивство, дав йому револьвер, з якого потім Василь Білас і Дмитро Данилишин за наказу тогож Гнатова посла Голувка вбили.

Олександр Буній і Роман Барановський од-ночасно обвинувачені в тому, що обидва в останніх роках, — перший з них до кінця листопада 1932 р., другий до 22. березня 1932, належали до Організації Українських Націоналістів

(ОУН), приготавляючи збройне повстання проти Польщі, щоби відірвати від неї південно-східні землі та створити з них незалежну Українську Державу. Через організаційну і пропагандистську діяльність, через збірання зброї та виконання актів саботажа і терору вийшли у тюрму, мучка з іншими особами, щоби відірвати від Польщі частину її території.

Василь Білас і Дмитро Данилишин, безпосередні справники вбивства знялися на підставі згусуду наглого суду у Львові в грудні минулого року і тому слідство проти них припинене.

Михайло Гнатів, район-командант ОУН у Трускавці, який дав наказ Василеві Біласові вбити Голувка, втік за кордон, і тому слідство проти нього перерване.

ШІСТЬ СТІЛІВ.

Мотиви акту обвинувачення прагдують перш за все, в який спосіб відкрито збиство та якими були перші спостереження. 29. серпня 1931 року, ок. 20. год. 10 хв., мешканців пансіону СС. Службениць у Трускавці заарештувало 6 стрільців один за одним. Мешканка пансіону Феліція Високиньська вибігла зі своєї кімнати й побачила 2-ох мужчик, які бігли з 1-го поверху по сходах уліл. Вони мали на собі плаші з піднесеними комірками та насушені на очі шапки. Один з мужчик, відвернувши голову в сторону поруччя сходів, спрямував до Високиньської револьвер, після чого вона завернула до своєї кімнати. На коридор вибігли теж Карло Брикковський і Фавліна. Ця остання вказала на двері ч. 5, що „там щось мусіло статися“, після чого Брикковський відчинив ті двері і побачив на постелі закріпавленого посла Голувка. Він вибіг на вулицю, зупинив якесь авто та повідомив поліцію і лікаря. Лікар д-р Карло Луневський ствердив уже смерть Тадея Голувка. Службениць Марія Фабьяк бачила двох мужчик, як вони вибігли з пансіону, але не могла їх описати.

Секція тіла вказала 6 пострілів, з яких найбільший упав мабуть від дверей. Три постріли були з найближчої віддалі, мабуть перед самими носами; свідчили про це сліди спалення шкіри. Перед кулями Голувку мабуть закрився рукою, бо були рани на пальцях. Усі стріли були смертельні, але смерть прийшла наслідком нагального проливу крові. На землі найшли шість лусок від револьверових набоїв, із тіла викинули 6 револьверових куль.

ВІДНАЙШЛИ ВБИВНИКІВ ЧЕРЕЗ РЕВОЛЬВЕР, А РЕВОЛЬВЕР ВИДАВ БАРАНОВСЬКИЙ.

Ще в листопаді 1931 року Інститут Судових Експертиз у Варшаві устійнив на підставі най-даних вистрілених лусок і куль, що стріляли до Голувка з двох револьверів, з одного двічі та з другого чотири рази, при чому „Інститут С.

Е.“ вказав теж докладно на рід і величину стрільної зброї. Одне збройно в березні 1932 р. підчас слідства у зв'язку з убивством командира поліції у Львові Чеховського виявилось, що при вбивстві Голувка жили бравини, який Роман Барановський продав до одного зі складів зброї у Львові. Цей револьвер у міжчасі продав до крамниці зі зброєю у Горохові на Волині. Там купив його поліцей Ян Бізельський. Бізельський, де на підставі порівняння нарізів на лусках та вистрілених куль ствердив, що саме з того револьверу впали були два стріли до посла Голувка. Марка і число револьверу виявила його первісне походження: фабрику зброї „Арма“ у Львові. Тепер докладне слідство устійнило дорогу, яку револьвер перемандрував від „Арми“ до рук — Василя Біласа у Трускавці. Той останній після вбивства Голувка дав револьвер Гнатову, який за посередництва Федора Романові Барановському, як буває то у зброю, що П дістав від Барановського у травні 1931 року. Барановський продав револьвер фірмі Копчинського у Львові, а згодом сказав про це поліції і в той спосіб — як видно з акту обвинувачення — дав їй у руки нитку, по якій вона дійшла до клубка справи.

Шукаючи за другим револьвером, з якого вбили Голувка, поліція найшла його щойно 30. листопада 1932 р. підчас ревізії у будинках Івана Крамаря, вуйка Біласа, у Трускавці. На жаль слідчого апеляційного судді у Варшаві для справ особливої ваги (Скуржинського, який вів слідство в справі Голувка — Прим. Ред.), писали один із найдених при тій ревізії револьверів, що відповідав каліброві куль, вибитих із тіла Голувка, — також до Інституту Судових Експертиз у Варшаві. Переведені досвідчені експерти, що це справді той револьвер, з якого вбили чотири смертні трускавські кулі. Моральне слідство устійнило, що 29. IV. 1924 року Варшавська Мисливська Спілка вислала той револьвер (мабуть з цілим транспортом) до складу зброї Сеирженги в Ярославі. Знову треба було устійнити цілу чергу осіб, крізь руки яких той револьвер переходив за останні роки (з обвинувачення всі ті особи називає), аж до лютого 1931 року Мирослав Березинський, учень у Перемишлі, не позичив його за посередництвом Степана Огородника Романові Барановському. Цей останній передав його Михайлові Гнатову за посередництвом Льва Крамаря і Федора Муйла, а Гнатів дав його на весну 1931 Василю Біласові для цілей ОУН у Трускавці. Після вбивства Голувка брат Василя Біласа, Володимир, сховав той револьвер разом із двома іншими у своїх вуйків Крамаря, де найшли й-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 21. ВЕРЕСНЯ 1933.

СЕСТРА СЕВЕРИНА Ч. С. В. В.

Вражіння з подорожі до Америки.

13. вересня 1932 р. попрощала я Львів і поїхала на Варшаву до Гдині. На станції в Лівіві звернула увагу на народню ному; гарна, але не рідна гундольська. Мої думки заняті далекою дорогою, — якись сум опанував душу. При Данишугу пригадує собі історію цього міста, за яку мої учениці діставали не раз другу класу.

У Гдині урядовець переглядаючи корабельну карту, домагався адреси, кого мають повідомити в разі катастрофи. У Гдині перевечувала в монастирі, вранці була на Службі Божій, коло 9-ої вже мала призначену каюту. Поводі збираються люди, одні надають клунки, другі першою просяться, гамір, натовп, плач — це емігранти, що не мають надії вернутись до краю.

Пригадалася поема Франка:

Коли почуєш, як в тиші вічній
Залізний шляхом ступають вагони,
А в них гуде, шумить, пищить мов рін,
Дитячий плач, жіночі скорбні стони,
Важке зітхання, дівочі дисканти,
То не питає: Цей поїзд звідки він?
Кого веде? Куди? Кому в здолів? —
Це емігранти.

Минули ті часи. Нема надміру емігрантів, бо мало є вибраних, яких Америка хоче прийняти у свої обійми. Трохи туристів, більша частина американських горомани, що приїхали на короткий побут, відвідати рідню й вертаються туди де широка свобода.

Сизжу за чердаку корабля я приглядаюся

ріжним типам, щаслива, що ніхто не переривав думок. А думка працює й переносить мене з корабля на Поділля, до старенької Гадаї, яку обіцяв спортретувати добродій Горняквеч. Бачу в уяві портрет жінки в раутусі. Чому я не артистка-малюнка? Як радо поїхала би на село, щоби увіковічнити тих, яких колись так щиро любила. Цікаве, чому саме такі картини втискаються в мою душу?

Хтось заговорив до мене. Підношу голову. Це корабельний священник. Представився й каже, що буде кожного дня правити Службу Божу. Каюта пригадуватиме монастирську келію, кімнату, де буде правитись Служба Божа — каплицю, не відчую ріжноти між монастирем і кораблем, тільки не буде кому заступити моїх веселих дівчаток, що перед 8-ою громадаються в гімназії. Кинула оком і задригнулася. Корабельна служба кінчила свою роботу, стягнула міст, що лудив корабель із сушею і ми поволі стали підчаливати. Прощайте на часок ті, яким я ще потрібна, прощай любя дітвори, прощайте мої вишивки!

Корабель віддаляється спокійно від берега, музика грає, ще хвилина, ще хвилина — і ми на широкому морі.

З корабельним життям я скоро освоїлася. Балтик не горює, йде чудова.

Аж третього дня я відчула іду на морі. Мене розбирав морська хвороба, голова крутилася, я не могла вже вийти в каюту. Лікар дав застрік, від якого я заснула й не чула, як на Північному Морі шаліла буря. Хвиля вдарилася так сильно об корабель, що вибила з одного боку всі шибирі, й італійці потовпилися пообода, деякого зі службиків покалічило скло. Я спокійно спала й перебувала в сні поміж ученицями. В каюті перележала два

дні, відтак на приказ лікаря лежала на розкладі. Всі ставилися до мене незвичайно ладно, як рідня. Капітан, наскрізь культурна людина, стежив за тим, щоби нікому не діялася крапа і якби не морська хвороба, почувала би я себе на кораблі, як дома. Лежу на покладі, хвиля грає, а крізь вікно каюти, під котрою лежу, ролюється пісня...

Видиш брата мій, товаришу мій.
Відлітають сірим шнурком журавлі з моря.
Іхав батько з двома доньками і вже був терпет! Ніколи не забуду цієї хвилини в тих гарних, ліричних голосів.

Кличуть: „кру, кру, кру“...
В чужині умиру...

Біль їхньої душі чути було в кожному диханні. Хто переходив, ставав під вікном і вслухувався в чарівну мелодію української пісні.

П'ятого дня стрінувся наш корабель з другим, „Пуласький“ з „Польонією“, що вертали до краю. Емігранти плакали, не знали, чи зможуть вертатимуть цим шляхом назад. Мене кріпше думка, що їду на коротко, бо ніколи не схватувала з країною, де альфон я омегов і додир. Таке поняття мала про Америку. В мені мішталася туга за сушею.

26. вересня ми причаливали до берегів Нового Світа. Сам приїжд на Нью Йорку лише через терте вражіння. Здалека пишмється нездоланна боротьба американців й її вплив на дальші європейські події. Мимоволі насувається питання: що буде за сто літ? Як далеко поступить людство? Чи людина так опанує природу, що зможе механізується, а може... може вернеться до примітивізму? Машини вжилися життя, але валила безробіття, тому людина готова знати машини, вернеться до примітивних часів і країн

Звіт із розправи за вбивство Голука.

Розправа почалася у півторок в год. 9. передполуднем. На салью війшли оборонці д-р Рогуцький, д-р Шухевич, д-р Креченавер, д-р Кмітківський і оборонець родини вбитого д-р Шурлей.

Небаром впровадили по черзі обв. Ол. Бунія, Мик. Мотика та Ром. Барановського. Опісля явився на салью прокуратор і прибунал.

Предсідник оголосив отворення розправи.

ІНЦИДЕНТ З ОБОРОНЦЕМ Д-РОМ СТ. ШУХЕВИЧЕМ.

Негайно по введенні підсудних на салью розправи, приступив до свого підсудного Бунія обв. д-р С. Шухевич, щоби розмовитися з ним, але в цій хвилині поліцей відсунув рукою оборонця від підсудного, забороняючи розмовляти, не зважаючи на пояснення д-ра І. Рогуцького, що це оборонець. Тому вже негайно по вході на салью трибуналу, оборонець звернувся з до предсідника трибуналу з жалобою на поведінку сторожа безпеки. Предсідник висловив загономістому поліційному підстаршині, щоби під час процесу не перешкоджав оборонцям в їхній розмові з підсудними.

ЛАВА ПРИСЯГЛИХ СУДДІВ.

Предсідник по вилученню декількох суддів присяглих обв. д-ром І. Рогуцьким та прокуратором, вильосував таких суддів присяглих, які засідатимуть під час процесу, а саме: 1) Бронислав Вишневецький — рільник, 2) Конрад Захвешевський — дир. копальні, 3) Йосиф Вирка — селянин, 4) Кароль Гурський — уар. лісів, 5) Йосиф Цісек — рільник, 6) Ігнати Ляховіч — урядовець, 7) Антоні Ролечик — рільник, 8) Йосиф Томась — рільник, 9) Генрик Бреди — машиніст, 10) Станіслав Льоренц — кунець, 11) Ян Брудка — ем. сержант, 12) Олександр Рудавський — нач. громади. На їхніх заступників вильосовано ще: 13) Яна Пловяка — урядовця та 14) Станіслава Покляцького теж урядовця.

ЗІЗНАННЯ ОБВИНУВАЧЕНИХ.

Після вильосування лави присяглих, почалася відчитування акту обвинувачення. Після відчитання акту обвинувачення предсідник відібрав генералії від обвинувачених. Бунія та Мотика відповідали на питання предсідника по українськи, Барановський по польськи.

Після перерви знімався обв. Бунія. Каже, що вбивав хлопцем належав до „Піасту“. Пізніше Мотика та Вас. Білас втягли його до ОУН. Заприсягав його на револьвер Білас, присягу виголошував Мотика. Точного змісту не таїть. Далі знімає про приготування та виконання вбивства Голука згідно з актом обвинувачення. На питання предсідника, чи признався до всього добровільно, Бунія притакує та заявляє, що ніхто на ньому знізань не вимушував. Гріх совісті не має, жаль було йому лише трохи чоловіка. На питання предсідника, хто належав до гуртка ОУН, Бунія каже, що належав він, Вас. Білас, Дм. Данилишин, Мотика. Хто був п'ятий, не каже. Вбив Голука Василь Білас. Другим виконавцем убивства був мабуть Данилишин. Здогадується це з того, що часто бачив Біласа з Данилишином і Данилишин був найліпшим Біласовим приятелем. Білас говорив обвинуваченому, що дістав телеграфічний приказ від організації. Барановський пізнав Бунія шойно в сім'ї. Між Мотикою та Біласом було все суперництво в організації. Мотика не раз говорив, що не знає, чому Вас. Білас має бути командантом гуртка, коли він оснував гурток. У 1930 р. Вас. Білас показав обвинуваченому Гнатова та сказав, що це їх повітовий командант. Далі знімає Бунія, що пок. Голука казав йому, що постанів скорше вийхати, ніж планував передше та просив обвинуваченого, щоби Сестра Службениця дала йому рахунок. Обвинувачений зробив це та вимельдував Голука в адорувій комісії. На питання прокуратора Бунія каже, що револьвер, з якого вбито Голука, бачив які два місяці після вбивства. Білас сказав тоді йому, що тим револьвером убито Голука.

Другий знімає обв. Мотика. Каже, що в серпні 1931 р. найшов він у списі трускавецьких гостей назвище Голука. Портіер Бунія спитав його, чи не треба би зробити щось із тим польським послом. Обвинувачений знімає, що Голуко був начальником скідного виділу при м-стві та що до нього належали українські справи. Думає, що його треба спитати. Пізніше прийшов до переконання, що це зайве. Критичного дня Білас сказав обвинуваченому, щоби вистарався

алібі та не виходив із хати, бо „нині вечором буде робота“. Мотика пристосувався до приказу. На другий день сказав йому: „Голуко по-

їхав без білета до неба“. Мотика твердить, що Білас і Данилишин говорили йому, що вбили Голука на приказ, який дістав від Гнатова.

Сензаційна розправа в Сяноці.

ПРОЦЕС ЗА ВБИВСТВО ВШЕХПЛЬСЬКОГО ДІЯЧА ЯНА ХУДЗІКА.

В Сяноці ведеться тепер сензаційна судово розправа за вбивство вшехпльського діяча Худзика й поранення емер. майора Владислава Овоца. На лаві обвинувачених засіли: головний обвинувачений Роман Яйко, бухгалтер міської Каси Ощадности в Березові, Стефан Станкевич, агент („дивядовца“) поліції і Болеслав Древіньський, комісар поліції. Розправа ведеться перед судом присяглих.

Акт обвинувачення каже, що Роман Яйко в Березові дня 14. травня ц. р. у намірі вбивства Владислава Овоца стрілив до нього шротом з дубельтівки і поцілів його у плечі, чим спричинив тяжке ушкодження тіла, але його не вбив. Зате, стріляючи до Влад. Овоца, влучив смертельно Яна Худзика і спричинив його смерть проти своєї волі. Станкевичеві акт обвинувачення закидає намову і поміч при вбивстві, а Древіньському намову до вбивства.

В часі слідства обв. Яйко кілька разів змінював зізнання, вказуючи на що-раз то інші причини свого злочину. В останній фазі своїх зізнань заявляв, що до виконання убивства намовив його обв. Станкевич. Станкевич заперечував у зізнаннях, немов би він намовляв обв. Яйка до вбивства Овоца, але признавав, що він з Яйком говорив про потребу унешкідливати в якийсь спосіб майора Овоца. Намір унешкідливати Овоца зродився у нього після розмови з комісарем поліції Древіньським, який заперечує якунебудь свою вину.

Розправі проводить суддя Гельс, обвинувачує прок. Ансіон. Боровить обв. Яйка адв. Шпигель, обв. Станкевича адв. Фель, обв. Древіньського адв. д-р М. Глушкевич зі Львова. Процес потребує 6—7 днів.

В понеділок, першого дня розправи, відчитано акт обвинувачення після чого знімався перший обвинувачений Роман Яйко. Він признався до закинутого йому злочину, заявляючи, що вбивства Худзика і пострілення Овоца dokonав за намовою і з доручення агента поліції

Станкевича, який знову — на думку Яйка — ділав за намовою комісара поліції Древіньського. Станкевич грозив обвинуваченому утратаю посади в Касі Ощадности у Березові, якщо він не доконає вбивства. Як останній ретиніє до виконання вбивства визначив йому Станкевич день 14. травня. Після того Яйко описував хід випадків у критичному дні 14. V. Убивства dokonав при допомозі стрільби, яку набув від таємного Мрочка. Після віддання стрілу обвинувачений кинув стрільбу і втік до помешкання Станкевича. По дорозі стрінув шофера Кашу, від якого почув, що вбитим є Худзика, а Овоца, до якого він ціляв, потерпів тільки рани.

На цьому покінчилася понеділков розправа, що з уваги на особи обвинувачених і на таку цілою події викликала в широких кругах велике зацікавлення.

У вівторок Станкевич зізнав, що йому поручили інвільювати Овоца. Комісар Древіньський говорив йому, що Овоца треба унешкідливати. Однак про вбивство не говорили та Станкевич не мав того на думці. Погроз Яйка, що або Овоца, Станкевич не брав по uwagę. Станкевич не давав Яйкові вказівок як стріляти, та куди втікати. Станкевич твердить далі, що не говорив із Яйком про три конференції з поліц. комісаріаті та старості, на яких вбито мали обговорити справу унешкідливання Овоца. Про такі конференції йому не відомо. Що Яйко носить з заміром убивства Овоца, говорив свого часу ком. Древіньському.

Предсідник зарядив конфронтації Яйка та Станкевича, тому що їх зізнання ріжняться. Яйко далі твердить, що Станкевич намовляв його до вбивства та що задля того дістав 6 чи 7 разів револьвер, а опісля позичку 20 зод. на купно рушницю. Станкевич критичного дня заявляв Яйкові хату о. Дуткевича та показав Яйкові стріляти, а після вбивства потішував Яйка, що справа дасться укрити.

Станкевич усе те під час конфронтації заперчує.

Дістати можна у всіх апіках. Nr. Reg. 1364.

Гітлерівці в Каринтії.

В Каринтії прийшло до гострої сутички між селянами і військовим відділом. Селяни числом кількисот осіб домагалися повороту старости, усуненого за те, що піддержував націонал-соціалістів. Прийшло до стрілянини, в якій ранено 5 осіб, з того дві тяжко.

ХОЧУТЬ ІНФЛЯЦІ.

З Вашингтону повідомляють, що 200 представників плянтаторів бавовни вручили през. Рузвельтові меморіал із домаганням піднесення цін бавовни. Меморіал заявляється за інфляцією, як одним з засобом оживлення господарського життя. Багато фермерських організацій, власників міських нерухомостей а також банки домагалися розпуску інфляційної програми.

Німці мають досить „міжнародних комедій“.

На конгресі гітлерівської молоді в Рудольфштаді міністр внутрішніх справ д-р Фрік вилосив промову, що викликала велике враження. М. ін. він сказав: „Німеччина має вже досить того, щоби цілий світ уважав її манекіном, якого бється по лінії. Німеччина не думає довше брати участі в тій ідіотичній забаві і покине найближчі міжнародні комедії“. На основі тих слів мін. Фріка здогадуються, що Німеччина хоче розбити розбройну конференцію в Женеві якщо заборонять їй там зброїтися. В кожному випадку дожидають від Німеччини якогось сензаційного виступу

Збройна охорона австрійських кордонів.

Австрійський міністр кравевої оборони Бегоен заявив на вічу в Ліпцу м. ін. так: „Можно спокійно глядіти в будучину, бо без огляду на всякі поголоски та ріжні радієві виступи, в Австрії панує спокій. Порядок буде безумовно вдержаний. Я не думаю ніколи, що буду змуслений вислати військо на німецьку границю. Ми, австрійці, тут не замирили. Надіюсь, що не прийде до того, щоби треба було жити скорострілів і гармат. Але коли зрадники держави, які зовуть себе австрійськими легіоністами, спробують перейти границю, тоді воля споняє свій обовязок, як вимагає цього присяга“.

Чистка комуністичної партії.

На основі інформацій з Москви чистка комуністичної партії, яку переводять від двох місяців, в деяких округах скінчилася. З головних урядових даних виходить, що найбільше членів виключили з партії на Україні. Коли в Москві виключили з партії коло 12 пр. комуністів, то на Україні число виключених з партії доходить до 24 пр. У виницькій окрузі виключено з партії 22 пр. з загального числа членів, а дальших 14 пр. припинено в правах членства партії на необмежений час. Великий процент усунених з партії опозиціоністів на Україні пояснює радянська преса націоналістичними ухилами. „Правда“ зазначає, що більша частина виключених комуністів це були або замасковані вороги пролетарської держави.

ТУРЕЦЬКИЙ ПРЕМ'ЄР У СОФІІ.

Зі Стамбулу повідомляють, що турецький предсідник влади Ісмет баша відіде 30. вересня до Софії.

ЛЕРУ НЕ ХОЧЕ ПАРЛЯМЕНТУ.

Із Мадриду повідомляють, що прем'єр нового еспанського кабінету рішив представити свою владу парламентові шойно 2. листопада. До того часу хоче позагодити нерозуміння в партії.

НОВИНКИ

— Футра мужеські й жіночі виконує по найновішим фасонам, дешево й солідно Євген Гови-корич, Львів, ул. Домініканська ч. 4. 324 8-30

— Чи ще так довго буде? Фабрика цукорів „Луна“ дістає з усіх сторін признання за дуже добру якість своїх виробів, але рівночасно за-ступники фабрики надсилають звіти, що пере-довсім українська інтелігенція купує дальше чужі вироби. Чим це невідрадне явище поясни-ти? Так дальше не може бути і всі мусимо побо-рювати неоправдане недовіра, чи просто бай-душність до виробу рідного промислу, котрий zatrudнює наших працівників. Нехайже не буде ці одної української родини, котра не уживалаб цукорів „Луна“.

— Вже вийшла з друку і появилася в розпро-дажі у всіх українських книгарнях у Львові книжка незвичайно цікава й багата змістом під наг. „Українська пісня в світі“, написана д-ром Ол. Пеленським. Заки появляється фахова кри-тика цієї небуденної книжки, слід зазначити, що вона має велику вагу для української культури, бо містить у собі кількадесят голосів найслав-ніших світових музичних критиків про величез-ну музичну культуру українського народу, які ставляють українську пісню на перше місце у світі. У книжці подані прецікаві заходи адміні-страції У. Р. Капелі — цієї музично-диплома-тичної місці у здобутті віз до країв Західньої Європи. Вигляд книжки елегантний, з багатою ілюстраціями, обгортку до книжки виконав дуже гарно й артистично наш учений графік д-р В. Січинський із Праги. Ціна книжки тільки 3 зол. Часті чистого доходу призначив автор на голодуючих В. Україні.

— Конфіскація „Діла“. Попереднє (247) число „Діла“ впало знову жертвою конфіскації. Скон-фіскована ціла передовиця, як свідчать великі білі плями.

— Під увагу теперішнім студентам люблин-ського університету. Після провірення справи в канцелярії люблинського університету пові-домляю, що залізничні знижки з датою 1. верес-ня вже страдали вартістю. Лише знижки до 1. жовтня продовжуються самі собою до початку вкад року, себто до 9. жовтня. Тому давні зниж-ки з датою до 1. вересня треба конечно замінити на нові, щоб уникнути в дорозі неприємно-стей, а навіть есентуальних матеріяльних страт. Знижки до продовження можна присилати на адресу: К. Г. Lublin, ul. Dolna Panny Marji 6 a., долучуючи значок за 30 сот. на відворотну пошту. — Крохмалюніва-Гала.

— Ревізії й арештування. Пишуть нам з Рав-щини: У вісторок 12. ч. м. командант постерун-ку враз із постерунковим з Белзця перевів реві-зію у неприсутнього дома Жолондка Теодора в Любичі Кулайцях. Того самого вечора арешту-вали його на дорозі, як вертався з Томашева до-мів, і скоченого відставили до судових арештів у Раві Руській. Закидують йому, що бунтував дітей проти місцевого учителя Денісевича та на-мовляв їх до шкільного страйку.

— Нові практики по школах з нашими моли-твами. Пишуть нам із Золочева: В золочівським повіті з новим шкільним роком почалися нові практики з нашими молитвами, не зважаючи на виразне рішення Кураторії в цій справі. А саме учителя, заслонюючи українським шкіль-ним дітям молитись по польськи і навіть ка-жуть їм переписувати собі польські молитви по кільканайсти разів, аби їх наші діти скорше вивчили. Запитуємо, хто в цій справі має ріша-ючий голос: Кураторія, чи повітова шкільна рада?

— Не респектують гр.-кат. свят. Пишуть нам: Кілька громадян із села Сущин дістало визнання зі старостами в Тернополі, щоби обовязково яви-лись у старості дня 21. IX. в год. 10. рано (уро-чисте свято Рожд. Пр. Д.) в цілі переслухання їх за „викрочене“ з арт. 18 і 28, розпор. з 11. 7. 1932, через „закладне спокою публічного дня 16. 5. 1933 р.“ (роковини знесення панщини). Для інформації слід додати, що згадані грома-дяни збирали панщиняний хрест і малювали фігуру і за це тягнуть їх тепер до старостів. Візвані відписали до старостів, що 21. 9. наше урочисте свято, тому в тому дні до переслухан-ня не ставляться.

— Українська Французький денник у Люксем-бурзі. „Лівенір ді Люксембург“ приніс у ч. 190 статтю про політичні взаємини Радянської У-країни та Московщини у звязку з голодом і у-биством Скрипника.

— Фільму „Тарас Шевченко“ можна буде глянути востаннє у Львові дня 21. вересня у кін. „Марусянка“ в 12. год. вполудне.

— Інспекція поштових урядів. Часті зловжи-вання в поштових урядах звернули на себе увагу напешті найвищих урядових чинників. До ста-

ВІДГУКИ ДНЯ.

Національне Полісся.

(Замість сонетів і октав.)

Нікчемність сіла на ринку і конскрипцію переводить, а привата безкарно оргії уладжує. Кадило і мило — два продукти, які без огляду на кризу масово розходяться.

По тихо: злодій, а голосно: мого поважан-ня, потихо: зрадник, а голосно: провадь нас.

Брат брата за двацять девять срібняків продає і не має навіть гризти совісті Юди.

Кожного ранку сонце нові багна освічує, яких ще вчора ніхто не бачив. Багна не плиткі, які за день-два висохнуть, а глибокі, грузькі з убивчими випарами, яких тільки тому не було на національній мапі, що ніхто їх не відкрив.

Той сам громадянин, що плює на парадні двірі проскрибованих, і задимив на колінах пхається в середину. Коли плює — просить Бо-га, щоб всі бачили, коли пхається — благає, щоб ніхто не запримітив.

Усі фільмові вирібні світа, якиби навіть злучилися, не сотворилиби такого архитвору яким є Так писала преса у нас і закордоном про совітську фільму, яка в недовзі появляється на нашій екрані.

виславівського воевідства приїхав міністр почт і телеграфів Камінський з вищими урядовцями і перевів інспекцію поштових урядів у Бурштині, Галичі, Станиславові та на дальшому шляху до Ворохти.

— Сніг на Покутті. З Коломиї повідомляють про сніги, що впали в цілому східному Бескиді. Гори в околицях Косова і Кут біліються як се-ред зими. Туристи, які звітам вертають, ка-жуть, що сніги в горах доходять до висоти од-ного метра. Температура в Коломиї впала нижче зера.

— Шибениця в Куликові. Президент Мосціць-кий не скористав з права ласки супроти Петра Жуланецького, засудженого на кару смерті за вбивство Єлисавети Стельмашкової в Колодні. Наслідком того кат Брави, що приїхав з Варша-ви до Куликова, повісив засудженого у вісто-рок передполуднем. З огляду на ту сумну подію свідоме українське громадянство Жовківщини повинно взятися до енергійної моральної сана-ції цього повіту, зокрема села Колодна та су-сідних сіл, де душогубства, грабунки та інші злочини не сходять з дзвонного порядку. Велике завдання стоїть особливо перед читальнями „Просвіти“ й іншими культурно-освітніми встановами.

— Військовий спис. Магістрат м. Львова роз-порядив спис всіх мужчин, що родилися в 1913 р. і мешкають постійно у Львові. Зголошуватися треба на протязі місяця листопада ч. р. в уря-дових годинах в ратуші (партер) з такими до-кументами: 1) посвідкою реєстрації річника 1913, 2) метрикою уродження, 3) метриковою картою і 4) особистим доказом. Крім того ма-ють зголоситися до спису мужчини, що вроди-лися в роках 1912 до 1884, а з якихнебудь при-чин не сповнили свого обовязку у властивих ре-чницях.

— Таких багато. В Чорткові арештовано голо-ву місцевого польського Сокола Людв. Гльод-та, члена ендецької організації, під замітом гро-шевих зловживань у місцевому повітовому ви-ділі, де був секретарем. Предметом слідства є сума 100.000 зол., на які склалися позиції з фонду убогих військового приспособлення, роз-емчої комісії і ін. Крім того закидують Гльод-тові, що брав від приватних осіб і організацій хабарі при купні будівельних парцелів, що були власністю державною або самоврядною.

— Річні вістки. Наслідком ушкодження там-ріка Сантьяго залляла місто Сан Луїс Потозі, причому втопилося 80 осіб. — Підчас катастро-фального турану, що навістив східне побере-жжя Мексика, згинуло 400 осіб. Ранених начисла-ють на 2.000 осіб. — Біля порту в Мальме на-слідком удару двох пароплавів затонула швед-ський пасажирський корабель „Мальме“. Всі вря-тувалися, але багато є тяжко потовчених.

— Львівська хроніка. В окружному суді у Львові відбувається при зачинених дверях роз-права за шпіонажу проти братів Йосифа та Франца Шатурських. — Проти антикаря Марка Етінгера відбувалася розправа під закидом пе-репачкування ріжних античних товарів із Давидіа. Етінгера ув'язнили, бо він доказав, що повідомив комісаріат прикордонної сторожі коли довідався про заборону спроваджувати товари. — Функціонари комісаріату прикор-донної сторожі сконфіскували багато запальни-чок у купця Сол. Вавсина перепачкованих із Німеччини.

Слово „Україна“ стало мячиком, а кличів більше як населення.

Деклямації про „Шеневмерлість“, чи „Вже-воскреслість“ — цілі томи, а підвищення, на яких декламатори стоять — грузнуть у болоті.

Доки воно так буде? Чи нема ніякої ради, щоб осушити національне Полісся? Чи й надалі будуть у ньому топиться люди, які згубили шлях, йдуть у п'яній, чи задивлені в сонце, не дивились під ноги?!

Кожний шлях до волі тяжкий, завалений перешкодами, але не сміє йти через багна.

Осушуймо їх, коли хочемо поступати впе-ред і дійти до цілі. Не деклямаціями, не гасла-ми, а ризикалем.

Заступім слово: патріот — словом: харак-тер, а слово: діяч. словом: цивільна підлага, за-ложім партію громадської і особистої етики та просім Бога, щоб з того щось було.

Не вимовляймо слів: соборність, самостій-ність, доки не арозуміємо їх.

А слово „Україна“ вимовмо аж тоді, як будемо того варті.

ТУРБИНА 50.000

КІНО АТЛАНТИК

— Хто виграв на лотерії? 21-го та 22-го дня тягнення класової лотерії впали виграні на та-кі числа: 50.000 зол. на ч. 52888, 15.000 зол. на ч. 14573, 84841. 10.000 зол. на ч. 7229, 62314. 5.000 на ч. 60463, 132698, 139953. 2.000 зол. на ч. 5174, 44092, 45004, 45024, 60301, 77197, 87281, 89214, 91926, 97138, 98342, 120728, 13370, 144623, 152609. 1.000 зол. на ч. 314, 5151, 27455, 36057, 44978, 46063, 55344, 55478, 59720, 67205, 70529, 72216, 73286, 76592, 79119, 80532, 87227, 89621, 93989, 93994, 97435, 100459, 103639, 103798, 106227, 112259, 127101, 126987, 127377, 129372, 133781, 136838, 143606, 144447, 150336, 154253. 100.000 зол. в ач. 139669. 15.000 зол. на ч. 77821, 133332. 10.000 зол. на ч. 67785, 82366. 5.000 зол. на ч. 9613, 13285, 48657, 91962. 2.000 зол. на ч. 7213, 9675, 16957, 24926, 25626, 27574, 34988, 35710, 46707, 55676, 78258, 90660, 98490, 102597, 109211, 111879, 116981, 139016, 150540, 154195. 1.000 зол. на ч. 854, 5180, 6538, 8510, 9577, 9826, 9954, 13395, 17359, 17849, 27063, 29812, 32102, 33636, 33884, 34940, 34976, 35936, 37011, 38357, 42627, 43196, 49538, 52135, 65473, 71340, 73312, 74274, 83453, 94768, 106155, 115689, 116558, 121155, 133413, 152807.

Довкола міжнародного розброєння.

ПАРИЖ, 19. 9. ПАТ. Агенція Авака оголо-сила вчора комунікат про хід французько-ан-глійських розмов у Парижі. Із вчорашніх нарад обі сторони винесли корисне вражіння. Обмір-ковано всі проблеми, що торкаються справи розброєння. Зближення думок видається мож-ливим, а це улекшить значно розбройну конфе-ренцію. Одна й друга сторона зберігає дискре-цію щодо предмету нарад та успіхів, яких мож-на надіятися. На думку Франції, розброєння за-лежить від переведення міжнародної контролі, постійної, автоматичної й періодичної. Контро-лю слід вести чотири або п'ять років, заки уря-ди зможуть доконати редукції ефективів. З другої сторони треба стосувати санкції супроти держав, що не пошанують розбройну конвен-цію. Досі В. Британія ставиться неприхильно до автоматичної й періодичної контролі.

ПАРИЖ, „Еко де Парі“ запевняє, що в ос-танній хвилині надійшла вістка про зближення французької й італійської тези в справі роз-броєння. Італія змінила становище в справі про-тотипів, які заборонили Німеччині версальський трактат і не будуть домагатися їх від Ні-меччини.

Перед берлінським процесом.

БЕРЛІН, 19. 9. ПАТ. В будинку державного трибуналу в Лайпцігу йдуть дальші пригото-вання до розправи в справі підлагу райхстагу. Президія розпорядила, щоби карти вступу для публіки були важкі тільки один день. Вся пу-бліка буде підлана особистій контролі. Прини-сати фотографічні апарати не вільно. Книги пер-шого періоду розправи надійдуть між 5. і 9. грудня, після чого розправу перенесуть до бу-динку райхстагу.

Чи Ви стали вже членом Українського Т-ва До-помоги Інвалідам в Львові? Місячна членка 30 сот.!

